

житті, формування вузькоспеціальних навичок *Hard skills*, ефективних для вирішення типових завдань, що характерні для сфери освітнього менеджменту. Радимо використовувати традиційну вступну лекцію і лекції-візуалізації й проблемні лекції. Закріплення умінь і навичок здобувачів відбувається за допомогою традиційних (виконання практичних завдань, усного опитування, тестування) та інтерактивних методів «Ток-шоу» (практичне заняття на тему «Система оцінювання освітньої діяльності здобувачів»), «Case study» (практичне заняття на тему «Теоретичні засади формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої і вищої освіти») та підсумкової лекції-конференції. Такі форми допоможуть здобувачам сформувати вміння визначити проблеми в освітній галузі загалом та в конкретному закладі освіти. Другий елемент – це виконання здобувачами самостійної роботи у формі есе, повідомлень сприяє практичному розвитку умінь використовувати нормативну, правову, локальну й довідкову документацію, новітні джерела з моніторингу освітньої діяльності. Цей елемент є вагомим, оскільки під час його оцінювання враховується умова дотримання дедлайнів й академічної доброчесності, що дисциплінує майбутніх фахівців. Третій елемент – виконання здобувачами індивідуальної роботи – це підготовка рефератів, наукових доповідей, презентацій та взаємооцінювання доповідей здобувачів. Під час виконання індивідуальних завдань здобувачі не лише висвітлюють відповідну наукову інформацію, а й показують своє ставлення до неї. Критерії оцінювання реферату або публікації: достатність обґрунтування актуальності обраної теми; структурно-логічна побудова роботи, якість теоретичного (практичного) дослідження, творчий підхід під час розкриття теми, відповідність висновків поставленим завданням; оформлення роботи відповідно вимогам стандарту; якість захисту роботи.

Таким чином, підготовка майбутніх керівників закладів освіти має забезпечувати дієвість цільового, змістовно-організаційного і діагностично-результативного компонентів, щоб сформувати цілісне уявлення фахівця освітньої галузі про моніторингову діяльність у закладах освіти. У підсумку формуються вміння розробляти просвітницькі матеріали та програми, впроваджувати їх, отримувати зворотний зв'язок й оцінювати якість, а також здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Література

1. Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О. Абетка директора: реком. до побуд. внутр. си-ми забезп. якості освіти у закл. заг. сер. освіти. Київ: Держ. служ. якості освіти, 2019. 240 с. https://dnu-my.sharepoint.com/:b:/g/personal/i_zarishniak_donnu_edu_ua/ESSoT-XDCfdLvDdYNSJ6ExwBdXkHZrrDiPBR-PnVbdnF3A?e=n6aZAw (02.03.21).
2. Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми / за ред. А. П. Бутенко, О. В. Єременко, С. М. Квіта. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12.pdf> (дата звернення 15.03.21).

УДК 373.5.091

ДО ПРОБЛЕМИ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

І. М. Зарішняк, О. В. Коваль

Реформування системи освіти в Україні, запровадження моделі державно-громадського управління відкриває нові можливості щодо створення якісної та ефективної системи управління закладом загальної середньої освіти. Управлінське рішення як елемент управління має займати у цій системі одне із центральних місць, а суб'єкт його прийняття повинен володіти його технологією. Сучасний керівник закладу загальної середньої освіти

є не просто адміністратором організації, а менеджером освітньої установи з специфічним видом діяльності. Це у свою чергу ставить перед суб'єктами прийняття управлінського рішення особливі вимоги, а технології прийняття цих рішень є загалом аналогічними до технологій відомих менеджменту, проте мають свої особливі риси.

Загальні питання прийняття управлінського рішення у закладі загальної середньої освіти знайшли своє відображення в працях закордонних та вітчизняних науковців. Так, теоретичною основою роботи стали праці закордонних науковців Едварда Салліса, Берті Еверарда. З огляду на це питання технології прийняття управлінських рішень у закладах загальної середньої освіти є актуальним та потребує додаткового дослідження.

Так, у праці «Що таке рішення?» (What is a decision?) Самуеля Ейлора (Samuel Eilon) процес прийняття рішення описується як ряд кроків, починаючи з виведення інформації та аналізу і закінчуючи самим рішенням, як вибором з декількох доступних альтернатив. У праці автор розглянув різні аспекти раціональності у прийнятті рішень та проаналізував концепції персоналістичного та безособового вибору. Автор робить висновок, що з часом процес прийняття управлінського рішення буде залучати все більше формальних процедур і тим самим набувати безособовішого характеру.

Ми уточнили визначення ключового поняття нашої роботи технологія прийняття управлінських рішень. На нашу думку – це сукупність форм, способів, методів, прийомів, підходів та технік у процесі прийняття управлінського рішення. Технологія прийняття управлінських рішень в закладі загальної середньої освіти – сукупність форм, способів, методів, прийомів, підходів та технік у процесі прийняття управлінського рішення, що враховує специфіку діяльності закладу загальної середньої освіти. Ми розглядаємо технологію прийняття управлінських рішень як елемент технології управління загальноосвітнім навчальним закладом – системи правил, методів, засобів, процедур, які використовуються для реалізації управлінських функцій з використанням знань про ефективну організацію навчально-виховного процесу та забезпечення організаційної та матеріальної структури закладу. Особливістю управлінських технологічних процесів є хронологічна впорядкованість сукупності дій або впливів на об'єкт управління. Як у будь-якій педагогічній системі, у технології управління існує взаємозв'язок між її компонентами (цілями, формами, методами, засобами, діагностичними процедурами тощо) [1, с. 181].

А. Чопенко вважає, що технологія характеризується наступними ознаками:

- наявністю пов'язаних між собою етапів;
- спрямованістю на досягнення певної мети;
- відчутною роллю людини-виконавця.

На її думку, технологічний процес прийняття управлінського рішення тісно пов'язаний з відповідями на такі питання: що, кому, як, де робити; хто буде робити; у які терміни; у якій кількості; що це дасть. Відповіді на питання і об'єднання перерахованих елементів у часі та просторі по ресурсах і виконавцях становлять собою технологію прийняття рішення. В технологічному аспекті процес прийняття управлінського рішення являє собою послідовність етапів, операцій та процедур, між якими існують прямі і зворотні зв'язки. При цьому, фактична кількість етапів, операцій та процедур може змінюватися в залежності від складності чи типу розв'язуваної проблеми [2, с. 155].

Ми з'ясували, що процес прийняття рішень у закладі загальної середньої освіти складний та багатосторонній. Технологічно він включає в себе ряд стадій та операцій, які потрібно пройти менеджеру закладу освіти для прийняття кінцевого ефективного управлінського рішення. Його прийняття залежить від багатьох факторів: від наданих повноважень керівнику закладу освіти, від самої компетенції керівника, від поточної ситуації, від стилю керівництва, від традицій (культури) навчального закладу у прийнятті рішень тощо. Окрім того, при прийнятті управлінських рішень в закладі загальної середньої освіти слід дотримуватися певної процедури у їх прийнятті.

Проведений теоретичний аналіз проблеми прийняття управлінського рішення у середньоосвітніх закладах дозволив зробити наступні висновки:

По-перше, поняття «рішення», «управлінське рішення» достатньо широко представлені працями зарубіжної та вітчизняної науки. Як правило, найгрунтовніше ці поняття охарактеризовані представниками загального менеджменту, проте слухні думки лунають від представників суміжних наук: політичного, державного, педагогічного менеджменту. Науковці достатньо ґрунтовно аналізують поняття, особливості, умови (фактори) прийняття, види управлінського рішення та виділяють основні етапи та стадії його прийняття. Достатньо жвава полеміка триває щодо факторів, що впливають на прийняття управлінського рішення та етапів прийняття управлінського рішення. Переважна більшість дослідників до факторів прийняття управлінського рішення відносять внутрішні (особисті якості менеджера, стиль його управлінської поведінки) та зовнішні (важливість для організації сформульованих завдань, обсяг інформаційного забезпечення, взаємозалежність управлінських рішень).

По-друге, щодо етапів прийняття управлінського рішення науковці також не мають спільного підходу. Найпростіша модель прийняття управлінського рішення триетапна: підготовка управлінського рішення; прийняття управлінського рішення; реалізація управлінського рішення. Проте, поряд з тим сучасний менеджмент активно використовує шестиетапну, восьмиетапну та навіть дванадцятиетапну модель прийняття управлінського рішення. Основна відмінність полягає у тому, що науковці виділяють більші дрібніші етапи процесу прийняття рішення, кожен із яких, на їхню думку вимагає особливих методів, прийомів, способів обробки інформацію про проблему, вибору варіантів рішення, опрацювання ризиків, моделювання ситуації, форми управлінського рішення тощо.

Література

1. Янкович О. І., Беднарек Ю., Анджеєвська А. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навч.-метод. посіб. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. 212 с.
2. Чопенко А. Прийняття управлінських рішень в органах державного управління: технологічний аспект. А. Чопенко. Актуальні проблеми державного управління. 2011. Вип. 3. С. 155–158.

УДК 37.018.43:004]:81'243

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ ЯК ІНСТРУМЕНТІВ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Т. А. Мокра

Приємна і жвава атмосфера відіграє важливу роль під час вивчення іноземної мови. Щоб створити таке середовище, потрібно вносити різноманітність у навчальний процес, грати в цікаві ігри на заняттях. Технології не стоять на місці і щодня з'являються нові ресурси, які вчителі можуть застосовувати для урізноманітнення своїх занять. Серед найпопулярніших ресурсів можна назвати наступні: *Learnhip*, *Quizlet*, *Liveworksheets*, *Flipgrid*, *Kahoot*, *Vaamboozle*. Усі вони створені для підвищення мотивації учнів до іноземної мови. Використовуючи вище вказані платформи, вчитель може зробити свої уроки не тільки цікавими, а й інтерактивними. Ці ресурси допоможуть урізноманітнити як онлайн, так і оффлайн уроки іноземної мови, зроблять їх більш веселими і захоплюючими. І найголовніше – вони не вимагають багато підготовки, тому можна використовувати їх в будь-який час і з будь-якими учнями чи студентами.

Для цікавого початку уроку в якості мовної розминки прийнято задавати різного роду питання для того, щоб занурити учнів у іншомовну атмосферу. Для цього можна використати такий ресурс як *Learnhip* [1]. У ньому зібрано багато тем, серед яких «Одяг»,